

TER BESLUITVORMING

Aan: MBVOM, MOCW (parallel)

nota

Notities voor de vijfhoek met maatregelen op de korte termijn n.a.v. Coronacrisis: devices, inhaalslag in het onderwijs op korte termijn en compensatie zorgstudenten voor vijfhoek.

Aanleiding

Bij deze nota ontvangt u de drie notities met maatregelen op de korte termijn nav coronacrisis ten behoeve van de vijfhoek. Het betreft een notitie over devices (po, vo, mbo), inhaalslag in het onderwijs op de korte termijn, o.a. zomerscholen (po, vo, mbo, ho) en compensatie voor zorgstudenten (mbo en ho). Deze notities dienen als input voor de vijfhoek. De maatregelen voor de middellange termijn volgen later (bijvoorbeeld onderzoek en tegenvaller raming studenten).

We vragen goedkeuring op de drie notities. Hieronder worden per notitie nog de kernpunten aangegeven waarover nog een eventueel besluit nodig is.

Graag vragen wij u ook wat een verstandig vervolproces is en voor welke vijfhoek deze stukken geagendeerd zouden moeten worden.

Kern- en besispunten

Bijlage 1 devices (po, vo, mbo)

Voorstel is om zoveel mogelijk devices via het initiatief Allemaal Digitaal te verzamelen en daarnaast binnen de OCW-begroting maximaal € 3,8 mln. te herprioriteren om beschikbare devices in te laten kopen door SIVON.

Toelichting

Devices zijn nodig om onderwijs op afstand te kunnen bieden. De MP heeft, na vragen van Segers (CU) toegezegd initiatieven in dit kader te ondersteunen. SIVON heeft met subsidie van OCW à € 2,5 mln. 6.800 devices beschikbaar gesteld, aanvullend op gemeentelijke en andere initiatieven (stichting Leergeld, Jeugdeducatiefonds e.d.). Momenteel wordt gekeken of via het initiatief Allemaal Digitaal aanvullend devices beschikbaar kunnen worden gesteld. Dat leidt waarschijnlijk nog tot een tekort van ca. 11.000 devices (incl. Caribisch Nederland) en nog wat problemen rond internetverbindingen van kleinere aard, waar naar schatting € 3,8 mln. voor nodig is. Voorstel is vanwege het relatief beperkte bedrag dit binnen de eigen OCW-begroting te herprioriteren.

PO, VO, MBO en HO&S
PO/VO

MBO

HO&S

Datum

16 april 2020

Referentie
Bijlagen

3 notities

- Devices
- Inhaalslag in het onderwijs op korte termijn
- Compensatie zorgstudenten.

Kopie voor
Reeds afgestemd met

HOenS, MBO, PO, VO

Aantal pagina's

5

Bijlage 2 Inhaalslag in het onderwijs op korte termijn (o.a. zomerscholen) - po, vo, mbo, ho

Datum
16 april 2020

De notitie heeft betrekking op wat er nodig is op de korte termijn en buiten de reguliere schooltijd en richt zich op specifieke doelgroepen binnen het reguliere onderwijs. In een later stadium, na het volgende advies van de Onderwijsraad in juni, volgt een notitie over wat er nodig is voor het onderwijs op de langere termijn.

Samenvattend gaat het om:

- Inhaalslag in het po, vo en mbo via zomerscholen (ook herfstscholen, weekendscholen, evt. in combinatie met verlengde schooldagen).
- Daarnaast is voor het mbo specifiek een zomer- of najaarsoffensief nodig ten aanzien van stages en zogenaamde bbl-plekken (beroepsbegeleidende leerweg).
- Vergoeding dubbele kosten onderwijs bij de doorstroom van mbo naar hbo van 1 september 2020 tot 1 januari 2021.
- Specifiek voor HO geldt dat de VH en VSNU nog bezien welke mogelijkheden zij hebben om te voorkomen dat er achterstanden bij studenten ontstaan en studenten soepel van hbo naar wo en van bachelor naar master kunnen doorstromen.

Voor deze inhaalslag buiten de reguliere schooltijd is incidenteel tussen de € 225 mln. en € 440 mln. nodig. Voor een bedrag van een dergelijke orde van grootte is herprioritering binnen de OCW begroting niet mogelijk. Besluitvorming hierover is wel op korte termijn nodig, omdat scholen voorbereidingstijd nodig hebben. Het gaat om eenmalige investeringen die bij julibrief beschikbaar moeten zijn, omdat het anders niet meer opportuun is voor de zomervakantie.

Overwegingen

- In het Onderwijsraadadvies staan zomerscholen wel als optie genoemd, met name voor kwetsbare groepen en groepen die niet goed gedijen bij afstandsonderwijs. Er staat echter niet dat dit nu dé oplossing is.
- Ook sluiten we voor de zomerscholen nu het speciaal onderwijs (sba0, so, vso, pro) uit, omdat we ervan uitgaan dat die groepen niet zomaar kunnen deelnemen aan zomerscholen. Daar is gericht iets anders nodig. Hier zit een gedeeltelijke overlap met de kwetsbare groep.
- In algemene zin geeft de Raad aan dat oplossingen vooral binnen de reguliere schooltijd en –context moeten worden gezocht (school en leraren weten het beste wat voor wie nodig is) en dat dat ook leidt tot verplichte deelname (met leerplicht als waarborg) en regulier (kwaliteits)toezicht. Tegelijkertijd weten we van zomerscholen dat het een effectief instrument is en willen we snel duidelijkheid geven aan het onderwijsveld of hier geld voor komt om dit te gaan organiseren.

Bijlage 3 Compensatie zorgstudenten (mbo en ho)

Datum
16 april 2020

In de bijgevoegde notitie wordt ingegaan op compensatie voor de verwachte vertraging voor de zorgstudenten mbo, hbo en wo. Het voorstel is om deze studenten voor de eerste drie tot zes maanden een compensatie te geven voor het betaalde les-, cursus en collegegeld voor studiejaar 2020-2021. De kosten zijn afhankelijk van hoe lang de crisis duurt en voor welke periode men compensatie wil verstrekken aan deze studenten.

Zowel door MBO-raad, VH als VSNU/NFU is een inschatting gemaakt van de studenten waarvan zij verwachten dat zij vertraging zullen oplopen ondanks de maatregelen die worden genomen.

Daarnaast hebben de MBO, VH en VSNU ook aangegeven dat niet alleen studenten in zorgopleidingen maar ook andere studenten vertraging oplopen omdat het lastiger is om praktijk stages te doorlopen. Voorbeelden zijn naast zorg zijn bijvoorbeeld de horeca, techniek en groen onderwijs. Eigenlijk alle opleidingen die verbonden zijn aan contactberoepen.

Middels deze nota leggen wij u een aantal beslispunten voor inzake deze notitie. Het gaat om drie onderwerpen:

- 1 Zorgstudenten generiek of deels compenseren
- 2 Studievertraging bij andere studierichtingen
- 3 Opnemen uitgangspunten wat er al mogelijk is voor studenten.

Ter informatie zijn in bijlage 1 ook de huidige maatregelen voor studenten opgenomen.

1 Zorgstudenten gedeeltelijk of generiek compenseren?

In de huidige notitie wordt er vanuit gegaan door aanvullende maatregelen zal leiden tot minder studievertraging voor studenten. Met compensatie voor een kleinere groep wordt dan volstaan. Door hiervoor te kiezen is compensatie via het cursus-, les- en collegegeld zelf niet mogelijk. Er zal dan maatwerk nodig zijn via de instellingen. Wanneer wordt gekozen voor een generieke compensatie van groepen studenten zoals alle zorgstudenten dan is korting via cursus-, les- en collegegeld wel mogelijk. Compensatie kan natuurlijk wel bestaan uit een bedrag ter hoogte van een aantal maanden les-, cursus- of collegegeld. Dit zou dan verstrekt kunnen worden via de instellingen en/of DUO maar er is een aanvullende maatregel nodig.

Werkwijze

In het mbo zou het dan kunnen gaan om een regeling waarbij de middelen geoormerkt worden verstrekt. Een andere optie is het nog te vormen mbo-studentenfonds. Ook wordt de mogelijkheid verkend om in het mbo tijdelijke regeling voorziening leermiddelen voor deelnemers uit minimagezinnen met één jaar te verlengen. Ook moet gekeken worden hoe we kunnen omgaan met studenten die lesgeld betalen. Lesgeld wordt door DUO geïnd. Uitgangspunt is dat we de compensatie zoveel mogelijk via de instellingen laten verlopen. In het ho bestaat het profileringsfonds, maar mogelijk zijn de juridische kaders niet toereikend om voor deze specifieke groep compensatie te bieden. Over de exacte werkwijze moet daarom overleg met de koepels plaatsvinden. De voorkeur van OCW gaat uit naar een situatie waarbij de instelling zelf bepaalt of een student in

aanmerking komt voor compensatie. Instellingen hebben het beste zicht op hoelang welk soort zorgstudenten vertraging hebben opgelopen.

Datum
16 april 2020

Generieke korting

Wanneer gekozen wordt voor een generieke compensatie van zorgstudenten dan is het mogelijk om het via een korting op het cursus-, les- of collegegeld te compenseren. Wanneer alle zorgstudenten moeten worden gecompenseerd dan hoort daar het onderstaande kostenplaatje bij.

Generiek kosten compensatie zorgstudenten

sector		6 mnd	3 mnd
MBO	zorg	60	30
HBO	zorg	49	25
WO	zorg	37	19
Totaal	zorg	146	73

Bedragen x € 1miljoen.

Het kostenplaatje op basis van inschatting van vertraagde studenten zoals opgenomen in de notitie van de vijfhoek ziet er als volgt uit:

sector		6 mnd	3 mnd
MBO	zorg	30	15
HBO	zorg	9	4
WO	zorg	5	3
Totaal	zorg	44	22

Bedragen x € 1 miljoen.

Beslispunt: wilt u richting vijfhoek inzetten op generieke of gedeeltelijk compensatie?

2 Studievertraging bij andere studierichtingen

De insteek richting vijfhoek is nu alleen studenten met vertraging bij zorgopleidingen. Ook voor andere groepen kan gelden dat zij studievertraging kunnen oplopen als de Coronacrisis langer gaat duren. Zo gelden zeker in praktijkgericht onderwijs dat studenten stages moeten lopen. Wanneer door de crisis bedrijven het lastiger hebben kan het zijn dat er minder stagemogelijkheid is en studenten langere studievertraging gaan oplopen. Daarom is een stage-offensief in het mbo één van de voorgestelde maatregelen in dit steunpakket vanuit OCW om het behoud van deze stages en de bbl te gaan realiseren (staat in notitie inhaalslag in het onderwijs op de korte termijn). De MBORaad heeft opgegeven dat zij verwachten dat circa 15% van alle mbo-studenten een achterstand oploopt als de situatie door Corona langer duurt. Ongeveer één derde van het mbo-studenten heeft te maken met beroepen of bedrijven die getroffen zijn door deze coronacrisis. Niet alle mbo-studenten lopen tegelijk stage in een jaar ongeveer de helft loopt in deze periode stage in de praktijk. Daarom is onze

verwachting dat circa 1 op de 6 studenten in het mbo studievertraging hierdoor zal oplopen.

Datum
16 april 2020

Voor het HBO geldt dat stages vooral in het 3^e en 4^e jaar worden gelopen. De VH komt nog met een verwachting van het aantal studenten dat daarin vertraging oploopt. Ook de VSNU komt nog met een verwachting van het aantal studenten dat vertraging oploopt.

Beslispunt 2 wilt u richting vijfhoek gaan voor alleen zorgstudenten die vertraging oplopen of ook aangeven dat andere studierichtingen vertraging oplopen?

3 Mogelijkheden studenten algemeen

Wat is er al gedaan in de vorm van een vergoeding voor alle studenten?

Er zijn diverse maatregelen waar studenten gebruik van kunnen maken. Deze zijn nu opgenomen in de notitie voor de vijfhoek. Door dit op te nemen ontstaat ook een risico dat men compensatie voor zorgstudenten niet nodig vindt. Er zijn immers al veel opties.

Motivatie is om het nu wel op te nemen is te laten zien dat generiek voor studenten er opties beschikbaar zijn. Voor studenten zorg geldt dat zij deels vertraging kunnen oplopen ondanks andere maatregelen die al genomen worden. Zeker in de zorg is het zuur als studenten die nu acute zorg verlenen maar niet voldoende onderwijs-uren of stages kunnen volgen.

Beslispunt 3: wilt u dit richting vijfhoek benoemen (zoals nu in de notitie is opgenomen) of alleen zelf achter de hand hebben?